

A PROJEKTMÓDSZER MEGÍTÉLÉSE A PROJEKTMÓDSZERT ALKALMAZÓ TANÁROK KÖRÉBEN

Varga Zita *, Habók Anita **

* SZTE BTK Pedagógia szak

** SZTE Neveléstudományi Intézet

B2

Kulcsszavak: tanári vélemények; projekt módszer; hagyományos tanítási óra

A tanítási módszerek közül egyre inkább előtérbe kerülnek a konstruktív pedagógián belül azok a tanulói tevékenységre és aktivitásra épülő módszerek, amelyek az egyéni tudásalkotás mellett a csoportmunkára épülnek. Egyik ilyen módszer, a projekt módszer áll kutatásunk középpontjában. A projekt módszer alapjainak kidolgozása Dewey és Kilpatrick nevéhez fűződik. A módszer kutatásának három irányvonalát különböztethetjük meg: (1) elméleti jellegű publikációk, melyek a módszer definiálásával, jellemzőinek meghatározásával, felépítésével foglalkoznak (pl. Habók, 2006, 2007; Hunya, 2009; M. Nádasi, 2003); (2) azok az ismereteket, amelyek egy-egy gyakorlati projektet írnak le (pl. Buhány, 2011; Bun és Revákné, 2011; Havasi, 2011; Hunya, 2009; M. Nádasi, 2003); valamint (3) a legkisebb arányban előforduló, empirikus kutatások, melyek a projekt módszer hatékonyságával, a hozzá kapcsolódó tanári és tanulói véleményekkel foglalkoznak (pl. Balogh és mtsai, 2007; Habók, 2015; Radnóti, 2007). A kutatásunkban a harmadik irányvonalhoz csatlakozunk, tanárok projekt módszerről alkotott véleményét tártuk fel.

Vizsgálatunkban 109 tanárt ($N_{\text{ált. isk. alsó tag.}}=32$, $N_{\text{ált. isk. felső tag.}}=42$, $N_{\text{szakisk./szakközépisk.}}=35$) kérdeztünk meg arról, milyen módszereket és szervezési eljárásokat használnak leggyakrabban, a projekt módszernek mely jellemzőit tartják a legfontosabbaknak, mit gondolnak a tanárok szerepéről a projekt módszer során és mit a hagyományos oktatásban, szerintük milyen különbségek vannak a sikeres projekt és a hagyományos tanítási óra között, valamint milyen értékelési módszereket használnak.

Az eredmények arra mutattak rá, hogy a tanárok leggyakrabban a csoport módszereket (39%) használják, melyek az aktív tanulást segítik. A tanárok több mint fele arról számolt be, hogy a projekt módszerrel a legfontosabb az, hogy kapcsolódjon a valós élethez. Körülbelül a tanárok harmada mondta, hogy lényeges az, hogy a projekt kötődjön több tantárgyhoz. Míg a tanárok a projekt oktatás során a tanulók motiválását (63%), az értékek közvetítését (40%), a személyiségformálást (34%) tekintették legfontosabbnak, addig a hagyományos oktatás esetében ezen jellemzők mellett a tanítás (51%) és nevelés (30%) is a leglényesebbek között jelent meg. A megkérdezett tanárok szerint a sikeres projekt kulcsa a nagyfokú tanulói aktivitás (68%), a jó légkör és a lelkes tanulók (64%), valamint a tevékenység-központúság (44%). A hagyományos órák jellemzői megegyeznek a projekt oktatás jellemzőivel, ugyanakkor a jó tanulói teljesítmény, a jó jegyek is a tanárok harmadánál fontos szempontként jelentek meg. A projektnél a tanárok több mint fele a szóbeli csoportértékelésre helyezte a hangsúlyt, majdnem fele a szóbeli önértékelésre. A hagyományos oktatás során is a tanárok a szóbeli értékelést alkalmazzák a leggyakrabban. Az előadás továbbá részletesen bemutatja, milyen különbségek vannak az alsó, a felső tagozaton, valamint a középiskolában tanítók véleménye között.